

MNENJA O KNJIGI

»Strassman je s svojimi pomembnimi raziskavami veliko prispeval k zavesti, da živimo v večrazsežnem vesolju, veliko kompleksnejšem in zanimivejšem od tistega, ki nam ga kažejo znanstvene teorije. Izjemno pomembno je, da se soočimo s posledicami tega odkritja, saj nam imajo veliko povedati o tem, kdo smo in zakaj smo tu.«

John Mack, avtor knjig *Abduction in Passport to the Cosmos*

»Gre za najobsežnejše raziskave duševnih in zaznavnih učinkov psihe-delične droge od šestdesetih let prejšnjega stoletja. Strassman preučuje najbolj skrivnostne substance in njihove globoke učinke na človeško zavest ter nam odpira izjemen vpogled v svet psihiatričnih raziskav.«

Dr. Ralph Metzner, avtor knjige *Ayahuasca: Consciousness and the Spirits of Nature*

»To knjigo bi moral prebrati vsakdo, ki ga zanimajo um, filozofija, narava resničnosti in duhovnost. Vodilni svetovni strokovnjak za DMT je ustvaril mojstrovino, s katero bralca večje vodi do osupljivih odkritij o naravi vesolja, ki se razkrije, ko DMT odklene njegova vrata.«

Dr. Karl Jansen, avtor knjige *Ketamine: Dreams and Realities*

»Strassman nam pokaže, kako se rešiti iz slepe ulice, v katero je zašla prevladujoča paradigma 'zlorabe drog'. Dolgujemo mu zahvalo, ker je kljub birokratskim oviram vztrajal in izvedel pomembne raziskave na področju človeške farmakologije DMT-ja ter jih – znanstveno in humanistično – pojasnil splošni javnosti.«

Jonathan Ott, avtor knjig *The Age of Entheogens in Hallucinogenic Plants of North America*

*Knjigo posvečam prostovoljcem
in vsem bitjem, s katerimi se srečujejo.*

*Naša domisljija je preskromna,
da bi dojeli, kaj neopaženo beži mimo nas.*

JEAN TOOMER¹

KAZALO

Zahvala	13
Uvod	17
Predgovor: Prvi odmerki	21
PRVI DEL: GRADNIKI	39
Prvo poglavje: Psihedelične droge: znanost in družba	41
Drugo poglavje: Kaj je DMT	61
Tretje poglavje: Češerika: duhovna žleza	74
Četrto poglavje: Psihedelična češerika	84
DRUGI DEL: SPOČETJE IN ROJSTVO	101
Peto poglavje: 89–001	103
Šesto poglavje: Blodnjak	113
TRETJI DEL: USTROJ, OKOLJE IN DMT	133
Sedmo poglavje: Prostovoljci	135
Osmo poglavje: Prejemanje droge	149
Deveto poglavje: V omami	156

ČETRTI DEL: SEANSE	165
Deseto poglavje: Uvod v zgodbe prostovoljcev	167
Enajsto poglavje: Čustva in misli	170
Dvanajsto poglavje: Nevidni svetovi	189
Trinajsto poglavje: Stik skozi tančico, prvi del	197
Štirinajsto poglavje: Stik skozi tančico, drugi del	213
Petnajsto poglavje: Smrt in umiranje	229
Šestnajsto poglavje: Mistična stanja	241
Sedemnajsto poglavje: Bolečina in strah	254
 PETI DEL: RAZMISLEK	 271
Osemnajsto poglavje: O koristih in tveganjih	273
Devetnjajsto poglavje: Opuščanje raziskav	284
Dvajseto poglavje: V sporu	299
 ŠESTI DEL: NEKAJ UGIBANJ O DUHOVNI MOLEKULI	 313
Enaindvajseto poglavje: Duhovna molekula	315
Dvaindvajseto poglavje: Prihodnost preučevanja psihodelikov	332
 Sklepna beseda	 345
Opombe	347

ZAHVALA

Svojih raziskav ne bi mogel izpeljati brez pomoči neštetih sodelavcev, komisije in agencije. Pokojni dr. Daniel X. Freedman me je vsestransko podpiral in je bil pri pridobivanju prvih sredstev nepogrešljiv. Zaposleni pri Ameriški upravi za hrano in zdravila ter Uradu za boj proti drogam so bili v luči neobičajnih okoliščin teh raziskav izjemno razumevaljoči in odzivni. Dr. Clifford Qualls, biostatistik na Univerzi v Novi Mehiki, je dolge ure, dneve in tedne obdeloval podatke v Raziskovalnem centru, na svojem domu, pa tudi pri meni doma. Dr. David Nichols z Univerze Purdue je izdelal DMT, brez katerega naših raziskav ne bi bilo.

Osebje medicinske fakultete Univerze v Novi Mehiki mi je na vsakem koraku dajalo akademsko, fizično in administrativno podporo. Predsednik oddelka za psihiatrijo dr. Walter Winslow mi je kot edinemu kliničnemu raziskovalcu v tistem času dopuščal veliko svobode. Ko se je upokojil, je njegovo izjemno administrativno in akademsko pomoč ter svetovanje prav tako prizadenvno prevzel dr. Samuel Keith. Predsednik etične komisije za raziskave na ljudeh dr. Alan Frank je moje prošnje obravnaval dosledno in nepristransko.

Zahvalo dolgujem tudi Splošnemu kliničnemu raziskovalnemu centru Univerze v Novi Mehiki za desetletje pomoči pri vseh mojih raziskavah melatonina, DMT-ja in psilocibina. Dr. Jonathan Lisansky, sodelavec psihiatričnega oddelka in raziskovalnega centra na univerzi, me je predstavil znanstvenemu vodji centra dr. Glennu Peaku in leta 1984 sta me družno

zvabila v Albuquerque. Dr. Philip Eaton je po nenadni smrti dr. Peaka brez težav prevzel vajeti centra in skoraj ni trenil, ko sem ga obvestil, da sem se odločil preučevati psihedelične droge. Dr. David Schade, dr. Joy McLeod in Alberta Bland so mi vsa ta leta vešče pomagali v laboratoriju. Lori Sloane iz računalniškega centra je ohranjala vrhunsko zmogljivost vseh naprav in me z neverjetno lahkoto naučila uporabljati programe, za kar bi sicer porabil leta.

Zahvaljujem se tudi medicinskim sestram ter kuhinjskemu in administrativnemu osebju, zlasti Kathy Legoza in Irene Williams. Medicinski sestri Laura Berg in Cindy Geist sta me pri vseh raziskavah junaško, dobrovoljno in disciplinirano podpirali. Tudi medicinska sestra Katy Brazis je pri prvih psihiatričnih razgovorih prispevala svoje veščine.

Velikodušna raziskovalna štipendija sklada za raziskovanje shizofrenije Scottish Rite Foundation mi je pomagala znanstveno utemeljiti prve faze raziskav DMT-ja. Pozneje je obsežnejša sredstva za raziskave DMT-ja in psilocibina ponudil Nacionalni inštitut za zlorabe psihoaktivnih drog, oddelek Ameriških nacionalnih inštitutov za zdravje.¹

Pri pisanju te knjige so za ključni finančni zagon poskrbeli John Barlow in sklad Rexx Foundation, pa tudi Andrew Stone, podpora sklada Barnhart Foundation pa je pozneje omogočila napredovanje projekta. Rick Doblin iz Večdisciplinarnega združenja za raziskave psihodelikov je prijazno in velikodušno razdeljeval podporo Stona in Barnharta. Ned Naumes iz sklada Barnhart Foundation ter Sylvia Thiessen in Carla Higdon iz združenja so vestno koordinirali pritekanje in porabo teh sredstev.

Skozi leta so ideje k temu projektu prispevali številni prijatelji, sodelavci, študenti, učitelji in mentorji. Med njimi so Ralph Abraham, Debra Asis, Alan Badiner, Kay Blacker, Jill in Lewis Carlin, Ram Dass, David Deutsch, Norman Don, Betty Eisner, Dorothy in James Fadiman, Robert Forte, Shefa Gold, Alex Grey, Charles Grob, Stan Grof, John Halpern, Diane Haug, Mark Galanter, Mark Geyer, Chris Gillin, George Greer, Abram Hoffer, Carol in Rodney Houghton, Daniel Hoyer, Oscar Janiger, David Janowsky, Karl Jansen, Sheperd Jenks, Robert Jesse, Robert Kellner, Herbert Kleber, tad Lepman, Nancy Lethcoe, Paul Lord, David Lorimer, Luis Eduardo Luna, John Mack, Dennis in Terence McKenna, Herbert Meltzer, David Metcalf,

Ralph Metzner, Nancy Morrison, Ethan Nadelmann, Ken Nathanson, Steven Nickeson, Oz, Bernd Michael Pohlman, Karl Pribram, Jill Purce, Rupert Sheldrake, Alexander in Ann Shulgin, Daniel Siebert, Wayne Silby, Zachary Solomon, Myron Stolaroff, Juraj in Sonja Styk, Steven Szára, Charles Tart, Requa Tolbert, Tarthang Tulku, Joe Tupin, Eberhard Uhlenhuth, Andrew Weil, Samuel Widmer in Leo Zeff. Pri vseh preobratih in zapletih me je z dragocenimi nasveti podpirala tudi moja bivša žena Marion Cragg.

Rokopis je v celoti ali deloma prebral veliko ljudi in njihovi številni komentarji so mi bili pri delu v veliko pomoč. To so Robert Barnhart, Rick Doblin, Rosetta Maranos, Tony Milosz, Norm Smookler, Andrew Stone, Robert Weisz in Bernard Xolotl.

Zahvaljujem se Danielu Perrinu za izdelavo čudovitih skic molekularnih struktur, o katerih pišem. Hvala tudi Alexu Greyu za naslovnico (ameriško, op. prev.) in za navezavo z založniško hišo Inner Traditions ter Jonom Grahamom, ki je moj predlog sprejel. Rowan Jacobsen je bil vse, kar urednik mora biti, in še več. Nancy Ringer je s svojim pregledom močno izboljšala besedilo.

Zahvaliti se želim pokojnemu opatu svoje nekdanje skupnosti zen budistov in širšemu občestvu v samostanu; njihovi nauki, vodstvo in pomemben zgled mističnega pragmatizma so zame neprecenljivi.

Globoko zahvalo dolgujem svoji družini, kajti brez svojih staršev Alvina in Charlotte Strassman, brata Marcia Strassmana in sestre Hanne Dettman svojih načrtov ne bi mogel uresničiti.

Nazadnje se priklanjam prostovoljcem. Njihov pogum, da poletijo na krilih duhovne molekule, zaupanje v raziskovalno ekipo, ki je med pohodi v neznano bdela nad njihovimi telesi in umi, ter njihovo dobrohotno sprejemanje karseda hladnega in negostoljubnega okolja za jemanje psihedeličnih drog bodo naslednjim generacijam iskalcev v velik navdih.